

UČENICI S TEŠKOĆAMA U UČENJU I NJIHOVA SOCIJALNA INTEGRACIJA

MAJDA SCHMIDT

primljeno: studeni '97.

prihvaćeno: siječanj '99.

Rezultati ovog istraživanja pokazuju da je socijalna, emocionalna i motivacijska integracija učenika s teškoćama u učenju iz redovne škole niža od one u učenika koji pohađaju škole s posebnim odgojno-obrazovnim programima. Školska postignuća učenika s teškoćama u učenju koji pohađaju redovne škole također su bila niža, dok je struktura njihovih perceptivno-motoričkih i kognitivnih sposobnosti bila bolja nego u učenika iz škola s posebnim programom.

Teškoće u socijalnom i emocionalnom funkcioniranju učenika s teškoćama u učenju u redovnoj osnovnoj školi, koje dosežu čak i kritičnu razinu, ukazuju na to da integracija zahtijeva stvaranje najmanje restriktivne okoline za razvoj djeteta.

Zbog toga je neophodno da stručnjaci, istraživači i teoretičari pomno ispituju i sustavno prate utjecaj različitih modela integracije na djecu s teškoćama u učenju, čijem razmatranju mogu doprinjeti i rezultati ovog istraživanja.

Ključne riječi: učenici s teškoćama u učenju, integracija u redovnu osnovnu školu, socijalna integracija, emocionalna integracija, motivacijska integracija.

UVOD

Uz proces integracije učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama u sustav redovnog školovanja još uvijek je vezan niz nedoumica i razmimoilaženja u mišljenjima, posebno kada dolazi do njezinog ostvarenja. Odgojno-obrazovna integracija omiljena je tema rasprave među stručnjacima i teoretičarima na području edukacije djece s posebnim potrebama. Pojam integracije koristi se kao zajednički nazivnik za sve pokušaje izbjegavanja segregiranog odnosno izoliranog odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju (Pijl i Meijer, 1991). U različitim zemljama koriste se različiti organizacijski oblici integracije: redovni razredi bez posebne pomoći, redovni razredi s posebnom pomoći, redovni razredi kao osnova - posebni razredi dio vremena...posebna škola puno vrijeme. Uključivanje djece s posebnim potrebama u redovne škole zahtijeva temeljito razmatranje socijalne integracije. Pojam **socijalne integracije** uključuje česte i intenzivne socijalne kontakte između hendikepiranih i nehendikepiranih učenika (Kobi, 1983). Postizanje istinske socijalne integracije u

školi teži je zadatak od podučavanja spomenutih dviju skupina učenika u istoj učionici.

Kada razmatramo organizacijske i objektivne pretpostavke integracije, možemo reći da su još uvijek prisutne određene nejasnoće vezane uz pojedina stručna područja. Možemo spomenuti probleme u dijagnosticiranju vezane uz nedostatak dijagnostičkih instrumenata i kriterija procjenjivanja, a također i probleme stigmatiziranja, pri čemu se istovremeno ne razmatraju u dovoljnoj mjeri faktori okoline i socijalna interakcija. Pravna regulativa školstva u Sloveniji (1996) uzima u obzir individualizaciju odgojno-obrazovnih programa za djecu s posebnim potrebama, umjesto kategoričkog pristupa.

Definicije teškoća u učenju, kakve se mogu sresti u literaturi kao i u shvaćanju ovog pojma među stručnjacima, sadrže određene nedostatke (još uvijek ne raspoložemo prikladnom operacionalnom definici-

* Dr. sc. Majda Schmidt, Pedagoški fakultet Sveučilišta u Mariboru, Koroška c. 160, 2000 Maribor, Slovenija.